

ERKEK SAĞLIĞI

İÇİNDEKİLER

- 1.ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI
- 2.ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER
- 2.1. Genetik Faktörler
- 2.2. Sosyo-Kültürel Faktörler
- 2.3. Çevresel Faktörler

İÇİNDEKİLER

- 2.4. Davranışsal Faktörler;
- 2.4.1. Beslenme
- 2.4.2. Sigara Kullanımı
- 2.4.3. Alkol Kullanımı

İÇİNDEKİLER

- 3. Erkekler için Özel Sağlık Problemleri
- 3.1. Kardiyovasküler Hastalıklar
- 3.2. Kanser
- 4. Erkeklerde Üreme Sağlığı

İÇİNDEKİLER

- 5. Erkeklerin Sağlık Bakım Sistemlerini Kullanması
- 5.1. Ayaktan Bakım
- 5.2. Hastane Bakımı
- 5.3. Koruyucu Bakım

İÇİNDEKİLER

- 6. Erkek Sağlığında Toplum Sağlığı Hemşiresini Roller
- 6.1. Hizmet Alan Kişileri Savunucu Rolü
- 6.2. Eğitici Rolü
- 6.3. Vaka Yöneticisi Rolü
- 6.4. Bir Araya Getirici Rolü

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Günümüzde erkekler kadınlara göre azınlıkta ve dünya nüfusunun %48'ini oluşturuyorlar.
- Toplumların yaşam biçiminin savaş üzerine kurulu olduğu eski zamanlarda bu oran daha da düşüktü.

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Son 20 yıl içerisinde erkeklerin yaşam süresinin artmasında ;
- Koroner kalp hastalıklardan, akciğer kanserinden ve karaciğer hastalıklarından ölüm oranlarının azalması ve diabete bağlı ölüm oranlarının azalması etkili olmuştur.

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- ABD erkek ortalama ömür uzunluğu 72 yaş, Japonya' da 76yaş, Fransa' da 73 yaş, Kanada' da 74 yaştır.
- Türkiye' de ise bu oram 69.3 yaştır.

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Erkekler, kadınlardan oldukça farklı vücut özelliklerine sahip olsalar da, genetik yapıları tek bir kromozom dışında benzerlik gösteriyor.

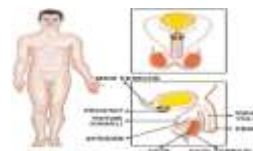
1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Erkek ölümlerinin % 17' si kardiyovasküler sistem hastalıklarına bağlıdır.
- Erkek ömrü gelişmiş ülkelere göre daha uzundur.

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Erkek sağlığı prostat, cinsiyet bozuklukları ve cinsiyetle ilişkili hastalıkların ötesinde holistic bir şekilde yaklaşım içeren, farklı bakım ve işlevleri kapsamaktadır.

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Erkek ve kadınların sağlığa ve hastalıklara ilişkin deneyimlerinin farklılığı;
- Kadın ve erkek arasındaki biyolojik, sosyo-kültürel ve ekonomik faktörlere bağlanabilir.

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Sağlığı korumak ve geliştirmek için kaynaklara ulaşabilme(bilgi, eğitim, hizmet, teknoloji ve diğerleri)
- Hastalıklara verilen sosyal ve kültürel tepkiler ve yaşam süreleri cinsiyete göre değişmektedir.

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- 25-74 yaş arası erkeklerde ölümün major sebebinin neoplazm ve koroner kalp hastalıkları olduğunu göstermektedir.
- 75 yaş ve üzerinde kardiyovasküler sistem hastalıkları ölümün major sebebidir.

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Bu faktörlerden özellikle sosyo-kültürel yapının erkeklere dayattığı rolün bir sonucu olarak onların karşılaştığı sağlık risk ve problemleri,
- Sağlık sonuçları, hastalıkların ortaya çıkması, şiddeti ve sıklığı,

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Erkeklerin yaş gruplarına göre ölüm sebepleri de farklılık göstermektedir.
- Genç erkeklerde(24 yaş ve altı) external sebepler ve kazalar nedeniyle ölümler meydana gelirken

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Erkeğin yaşamının bayanlara göre kısa olmasının nedeni olarak erkeklerde riskli davranışlar(sigara, alkol, ve diğer madde kullanımları)
- Stresörlerin daha fazla bulunması düşünülebilir.

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Erkekerin yaşam stilleri bazı hastalıkları oluşturmaktır.
- Örneğin; akciğer kanseri gelişen erkeklerde yüksek oranlarda sigara kullanımı belirlenmiştir,

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

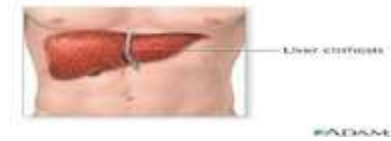
- Alkollü araç kullanımı sonucu meydana gelen ölümler erkeklerde daha fazladır.
- Erkekler daha çok silah kullanmakta ve risk almaktadırlar.

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Özellikle erkeklerin spesifik gruplarında; evsiz olan ve genç olan erkeklerin, sağlık hizmeti kullanımı daha düşük orandadır.

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Karaciğer hastalıkların ve sirozun yüksek mortalitesi ile yoğun alkol tüketimi arasında da ilişki olduğu bulunmuştur.

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Erkeklerin sağlık hizmetlerini kullanmada kadınlara göre daha isteksiz oldukları görülmektedir.

1. ERKEK SAĞLIĞININ TANIMI

- Erkekler, ciddi sağlık problemlerinde de tıbbi yardımdan kaçınma davranışları göstermektedir.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.1. Genetik Faktörler;**
- Genetik görüşe göre bazı cinsiyet farkları doğal kaynaklıdır.
- Erkekler, erkek cinsiyet karakterlerini nörolojik, yapısal, hormonal yada iç güdüsel olarak taşırlar.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.1. Genetik Faktörler;**
- Erkekler ve kadınlar arasında bazı fizyolojik farklar bulunmaktadır.
- Bu farklar;
- Erkeklerin beyin hücrelerinin onlarla aynı yaştaki kadınlara oranlara daha hızla ölmesi,

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.1. Genetik Faktörler;**
- Kadınların kalbinin erkeklerin kalbinden daha hızlı çarpması ve
- Erkeklerin immün sisteminin kadınların immün sisteminden daha zayıf olmasıdır.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.1. Genetik Faktörler;**
- Örneğin; iskemik kalp hastalıklarında kadın seks hormonları koruyucu etkilidir,
- Buna karşın erkeklerde karın üzerinde yağ birikimi kardiyovasküler hastalık riskini artırmaktadır.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.1. Genetik Faktörler;**
- Kadın ve erkeklerin mitral kapakları arasındaki yapısal farklılıkların bulunması

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.2. Sosyo-Kültürel Faktörler;**
- Çoğu kültürlerde özellikle batı kültürlerinde erkeklerin sosyalizasyon sürecinde ebeveynler;
- Erkek çocuğunu kendine güven veya güvensizlik başarı veya başarısızlık,

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.1. Genetik Faktörler;**
- Sevgi gösteren davranış veya duygusallıkta sınırlılık,
- Güç veya güçsüzlük ve homoseksüelliğe yatkınlık ile ilgili konularda endişe duyarlar.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.1. Genetik Faktörler;**
- Erkek çocuklar erken yaşta yarışmacı oyunlarla, fiziksel cezalandırmaya dayanıklılık göstererek yetişkin bir erkek gibi sosyalleşir.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.1. Genetik Faktörler;**
- Bu durum ağrı ve diğer sağlık problemlerinde rahatsızlığın inkarına veya ifade edilmemesine neden olur.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.1. Genetik Faktörler;**
- Bu durum ağrı ve diğer sağlık problemlerinde rahatsızlığın inkarına veya ifade edilmemesine neden olur.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.3. Çevresel Faktörler;** Erkeklerin sağlıkları, iş çevreleri ve fiziksel çevreden etkilenir.
- Yaralanmanın daha sık olduğu madencilik, inşaat ve çiftçilik gibi işlerde erkekler kadınlardan daha çok çalışır ve
- Erkekler iş bulmada kadınlardan daha baskındır.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.4. Davranışsal Faktörler;**
- Toplumdaki kültürel beklentiler ve sosyalleşme süreci;
- Erkek davranışlarını kadınların davranışlarından daha riskli, daha sağlıksız yapmakta ve

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.4. Davranışsal Faktörler;**
- Bu olumsuz davranışlar kadınlar ve erkekler arasındaki ölüm oranının en büyük farklılığını oluşturmaktadır.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.4. Davranışsal Faktörler;**
- Benzer şekilde erkeklerin alkol alma alışkanlığı daha fazla cinayet, intihar, kaza ve karaciğer hastalıklarına neden olmaktadır.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.4.1. Beslenme**
- Toplum sağlığı hemşireleri, beslenmenin yaşamsal riskler ve
- Hastalıklara olan ilişkisi konusunda erkeklerin farkındalık düzeyini arttırmaya yönelik davranış değiştirici eğitimleri yapılmalıdır.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.4. Davranışsal Faktörler;**
- Erkekler kadınlara oranla daha fazla sigara içmektedir ve bu durumda kanser riskini arttırmaktadır.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.4.1. Beslenme**
- Obezite ve yüksek oranda yağ içeren yiyecekler kardiyovasküler hastalık riskini arttırmaktadır ve
- Bu da erkeklerin major ölüm sebeplerinden birisidir.
- Erkekler, yeme alışkanlıklarını kadınlara göre daha az değiştirirler.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.4.2. Sigara Kullanımı**
- Cinsiyetler arasında sigara kullanımı son 10 yılda azalmıştır.
- Ancak hala erkekler kadınlardan daha fazla sigara içmektedirler.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.4.3. Alkol Kullanımı**
- Erkekler kadınlara oranla daha fazla sıklıkta ve oranda alkol kullanır.

2. ERKEK SAĞLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- **2.4.3. Alkol Kullanımı**
- Alkol alan kişilerde görülebilecek kronik karaciğer hastalığı, karaciğer sirozu, kazalar, intihar, şiddet ve cinayetler erkeklerde alkol kullanımını daha yaygın olduğu için daha sık görülür.

3. ERKEKLERE ÖZEL SAĞLIK PROBLEMLERİ

3.1. Kardiyovasküler Hastalıklar;

- Kardiyovasküler hastalıklar erkek ölüm nedenleri içerisinde ilk sıralarda gelmektedir.
- Kardiyovasküler hastalıklarının erkeklerde kadınlardan daha çok görülmesini çok sayıda faktör açıklamasına rağmen iki major faktör önemlidir;

3. ERKEKLERE ÖZEL SAĞLIK PROBLEMLERİ

• 3.1. Kardiyovasküler Hastalıklar;

- Erkeklerin diyetinde doymuş yağ oranının kadınlarınkinden daha yüksek olması,
- Erkeklerin sosyokültürel çevresinin daha yüksek seviyede stres taşımasıdır.

3. ERKEKLERE ÖZEL SAĞLIK PROBLEMLERİ

- **3.1. Kardiyovasküler Hastalıklar;**
- Bununla birlikte erkeklerde yaşam biçimi ile ilgili faktörlerde de kalp hastalıklarına zemin hazırlar.

3. ERKEKLERE ÖZEL SAĞLIK PROBLEMLERİ

• 3.2. Kanser

- Kötü huylu tümörler bütün erkek ölüm nedenleri içerisinde ikinci sırada yer almaktadır.
- Amerikalı erkeklerde kanserden ölüm nedenleri arasında akciğer kanserinden sonra ikinci sırada prostat kanserleri gelmektedir.

3. ERKEKLERE ÖZEL SAĞLIK PROBLEMLERİ

- **3.2. Kanser**
- Prostat kanseri 40 yaş üstü erkeklerde daha sık görülür.
- Testis kanseri ise 15-35 yaş arası erkeklerde çok yaygındır.
- Erken teşhis için kendi kendine testis muayenesi çok önemlidir.

4.ERKEKLERDE ÜREME SAĞLIĞI

- Cinsel sağlık ve üreme sağlığı içinde emosyonel sağlık yer yer almaktadır.
- Erkeklerin üreme sağlığı programlarında ihmal edilmesi ve

4.ERKEKLERDE ÜREME SAĞLIĞI

- Adölesan çağındaki erkeklerin cinsel bilgi ve davranışalarını şekillendirmedeki yanlışlıklar,
- Cinsel sağlık ve üreme sağlığındaki yetersizliklerinden sorumlu tutulmaktadır.

5. ERKEKLERİN SAĞLIK BAKIM SİSTEMLERİNİ KULLANMASI

- Erkekler kadınlara göre sağlık bakım sistemlerini en alt düzeyde kullanmaktadır ve
- Kadınlardan daha az hekime gitmektedirler.

5. ERKEKLERİN SAĞLIK BAKIM SİSTEMLERİNİ KULLANMASI

- Erkekler sağlık bakım profesyonellerine daha kolay ulaşabilmelerine rağmen rutin temel fiziksel muayeneler için bile sağlık bakım sistemlerine daha az başvurmaktadır.

5. ERKEKLERİN SAĞLIK BAKIM SİSTEMLERİNİ KULLANMASI

- **5.1. Ayaktan Bakım;** Ayaktan bakım veren hastane ve muayeneleri ziyaret eden erkeklerin oranı kadınların oranından daha düşüktür.
- Erkekler utanma, inkar ve korkularından dolayı hekime gitmezler.

5. ERKEKLERİN SAĞLIK BAKIM SİSTEMLERİNİ KULLANMASI

- **5.2. Hastane Bakımı;**Hastaneye yatma oranı ve kalma süresinin uzunluğu cinsiyetler arasında farklıdır.
- Kadınlar erkeklerden daha kısa sürede taburcu olmaktadır.

5. ERKEKLERİN SAĞLIK BAKIM SİSTEMLERİNİ KULLANMASI

- **5.3. Koruyucu Bakım;**Koruyucu bakım için sağlık problemlerine erken tanı koyabilme yetenekleri kadınlar ve erkeklerde farklılık göstermektedir.

5. ERKEKLERİN SAĞLIK BAKIM SİSTEMLERİNİ KULLANMASI

- **5.3. Koruyucu Bakım;**
- Kadınlardan daha sık olarak erkekler sağlıklarını çok iyi algılamakta ve böylece sağlığı geliştirici davranışlara ihtiyaç duymadıklarını düşünmektedirler.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- Toplum sağlığı hemşiresi erkeklere sağlık bakımı sağlarken görev ve sorumluluğunun geniş olduğunu bilmelidir.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- Toplum sağlığı alanında hemşirelik mesleği, değişen ve artan rolleri ve sorumlulukları ile insanın var olduğu her ortamda, farklı rol ve sorumluluklara sahip olan bir meslektir.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- Günümüzde toplum sağlığı hemşiresi erkeklerin sağlık ve yaşam kalitesini yükseltmeyi, hastalıkları önlemeyi, kaybolmuş olan sağlığı geri kazandırmayı, güvenli ve insancıl bakım sağlamayı amaç edinmelidir.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- Halk sağlığı hemşiresi, erkeğin sağlık-hastalık algılamasını, yaşam hikayesini, hastalıklarını, aile yapısını, çok iyi değerlendirmelidir.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- Erkek sağlığı alanında hemşireler toplumun genel sağlığına yönelik ve sağlıklarını geliştirmesine yönelik girişimler yapmalıdır.
- Bunun için erkeklere en yüksek sağlık ve iyilik hali sağlanmalı,

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- Erkek sağlığı alanında toplum sağlığı hemşiresi hizmet verdiği erkekleri savunucu, eğitici, vaka yöneticisi ve bir araya getirici roller üstlenir.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- Erkek sağlığını koruma ve hastalıklarını önlemede hemşireye düşen görevler üç düzeyde toplanabilir;
- Primer koruma, sekonder koruma ve tersiyer korumadır.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- Eşit ve sunulabilir sağlık hizmeti ulaştırılabilmeli,
- Tecrübe ve ilgi alanına uygun sağlık önerisi ve bilgi alabilme fırsatı sağlanmalıdır.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- **6.1. Hizmet Alan Kişileri Savunucu Rolü**
Hizmet alan bir kişinin temsilcisi olarak savunucu rolde hemşire;
- Erkekleri bilgilendirme,
- Karar vermesine yardım etme,
- Gerektiğinde sözcülük yapma,
- Tanı ve tedavilerinin komplikasyonlarından korunma gibi işlevleri yerine getirir.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- **6.1. Hizmet Alan Kişileri Savunucu Rolü**
- Erkek hastayı savunma rolünde;
- Hemşire gerektiği her zaman hastanın haklarını ifade edebilmesinde hastaya yardımcı olur ve
- Kararlarında hastayı desteklemelidir.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- **6.2. Eğitici Rolü**
- Hemşire, erkek biraylerin, ailelerinin ve toplumun sağlığını geliştirmek, korumak ve
- Doğru sağlık davranışlarını kazandırmak için planlı olarak eğitim vermelidir.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- **6.2. Eğitici Rolü**
- Bir eğitici olarak hemşire, erkeklerin eğitim ihtiyacını doğru değerlendirmeli ve
- Erkek hastanın verilen bilgiyi anlayıp anlamadığını belirleyerek mümkün olduğu kadar öğrenmesini sağlamalıdır.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- **6.1. Hizmet Alan Kişileri Savunucu Rolü**
- Erkeği savunma rolünde hemşire, erkeğin uzun dönemli sağlık bakım ihtiyaçlarını karşılamalıdır.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- **6.2. Eğitici Rolü**
- Hemşire, sağlık, tedavi ve yaşam biçimindeki değişimler hakkında hastaya ve hasta ailesine bilgi sağlar.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- **6.3. Vaka Yöneticisi Rolü**
- Erkek sağlığında erkek yöneticisi olmak tam olarak koordineli hasta hizmetlerinden daha fazlası anlamına gelir.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- **6.3. Vaka Yöneticisi Rolü**
- Problem çözümünü içeren vaka yöneticisi rolü, erkeğin sağlık bakım hizmetlerini yönetmeyi, desteklemeyi, ve etkili tarzı içerir.

6. ERKEK SAĞLIĞINDA TOPLUM SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİ ROLLERİ

- **6.4. Bir Araya Getirici Rolü**
- Toplum sağlığı hemşiresi, farklı erkek gruplarını ihtiyaçları hakkında konuşmak için bir araya getirebilir.
- Erkekler, bir araya gelerek farklı görüşlerini ortaya koyup problemlerine alternatif çözümler bulabilirler.

- ARŞ. GÖR. EMİNE ONKUN
- TEŞEKKÜR EDERİM.